Advies Algemene raadscommissie Gemeente Hoorn d.d. 31 augustus 2021

Onderwerp: Voornemen collectieve deelname NHN in Regionale Ontwikkelingsmaatschappij MRA-NHN
Zaaknr.: 1881729

Advies: De **commissie** is verdeeld en er zijn diverse vragen aan de wethouder. Nu blijkt dat er breed behoefte is aan een informatieve sessie voorafgaand aan besluitvorming, adviseert de commissie de raad dit voorstel van de agenda te halen en opnieuw te agenderen voor de raadsvergadering van 26 oktober 2021.

Hoofdlijn discussie commissie

De **commissie** is verdeeld. Fracties **VVD**, **GroenLinks**, **D66**, **EénHoorn** en **Sociaal Hoorn** geven aan positief te staan tegenover een collectieve deelname NHN in Regionale Ontwikkelingsmaatschappij MRA-NHN. Fracties **CDAHoorn** (ook namens **Hoorn Lokaal**), **Tonnaer**, **PvdA**, **Christen Unie** en **DRP** geven aan te twijfelen of tegenstander te zijn. Voorgesteld wordt niet volledig in te stappen, maar een bijdrage te leveren aan de exploitatiekosten.

Argumenten voor
Voorstanders benadrukken de uitdagingen, o.a. de transitie van de retail, het tekort aan woningen en de energietransitie circulaire economie. Samenwerking tussen en investeringen van publieke en private partijen zijn noodzakelijk om de innovatie aan te jagen. Dit stimuleert werkgelegenheid en maakt de regio aantrekkelijker (vliegwieleffect). Ook de Westfriese bedrijvengroep (WBG) ziet een toegevoegde waarde aan deelname. Daarnaast zorgt een ROM voor toegang tot subsidies vanuit het Rijk.

Argumenten tegen
De gevraagde investering van 1% van de begroting is veel (2,3 mln). Daarbij komt een exploitatie last van € 14.000, terwijl de tekorten oplopen binnen de gemeente. De meerwaarde van overheids-investeringen in transities en innovaties wordt gezien, waarvoor ondernemers zich nu al kunnen wenden tot de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Wat is de meerwaarde van een ROM? Verder is de inspraak gering (12%), het organisatiemodel ingewikkeld en voor beslissingen bestuurlijke overeenstemming vereist. Voorgesteld wordt om niet volledig in te stappen, een bijdrage te leveren aan de exploitatiekosten en later instappen op het moment dat de financiële positie verbeterd is.

Aanvullende vragen
Diverse fracties vragen hoe de zeggenschap vanuit de gemeente geborgd wordt, of er garanties zijn dat in Hoorn e/o West Friesland evenredig geïnvesteerd wordt en niet alle gelden naar Zaandam en Amsterdam vloeien? Fractie **Sociaal Hoorn** vraagt of deelname als Pact de inspraak vergroot?
O.a. fracties **CDAHoorn** en **Christen Unie** vragen naar de risico's van deze investering, hoe deze eenmalige betaling voldaan wordt en wanneer de gelden terugvloeien. Hierbij vraagt fractie **Christen Unie** of er een bijdrage is vanuit de WBG.
Fractie **D66** vraagt naar een overzicht hoe de overige 88% (naast de 12% Noord Holland Noord) is samengesteld en welke (toekomstige) actie ondernomen wordt richting de 'freeloaders'.

Daarnaast wordt de wethouder meegegeven toe te zien dat geïnvesteerd wordt in substantiële projecten, waarbij de resultaten meetbaar zijn (wanneer is de ROM een succes?). Een 0-meting is noodzakelijk. Ook het opstellen van een eenvoudig bestuursmodel en een goede afstemming onderling dragen bij aan het slagen van deze samenwerking.

Reactie wethouder
Wethouder **Helling** benadrukt de toegevoegde waarde van deze samenwerking nu het Rijk alleen financiële middelen beschikbaar stelt als er een ROM is, omdat dan binnen de regio de kennis en kunde goed georganiseerd is. De corona gerelateerde steunpakketten vanuit het Rijk zijn door de provincie Zuid Holland gegaan omdat Noord Holland geen ROM had. Ook andere investeringen vanuit het Rijk lopen via een ROM. Zonder ROM worden deze bedragen niet uitbetaald en wordt Noord Holland minder

aantrekkelijk voor bedrijven wat een verlies aan arbeidsplaatsen inhoudt. Diverse bedrijven hebben zich nu al gemeld om gebruik te mogen maken van de ROM. Wethouder **Helling** erkent dat het moment ongelukkig is, vanwege tekorten op de begroting, maar benadrukt de noodzaak.
De investering bestaat uit twee bedragen die vast in de begroting komen: de rentelast van €14.000, de exploitatiebijdrage rond de €30.000 en het effect op het weerstandsvermogen 0,02. De investering wordt gestort in een revolverend fonds en komt na 25 jaar teug. Het risico is volgens de wethouder 15%, nu veel investeringen weinig tot geen risico kennen. Zowel door de provincie als gemeente Amsterdam investeren 40 mln. Deze investeringen vallen ook buiten Amsterdam in de regionale economie. Hetzelfde geldt ook voor de investering van Hoorn. Hiermee wordt nog steeds geïnvesteerd in de inwoners van de gemeente, omdat zij door de gehele provincie werken.

Ook de expertise binnen de ROM ziet wethouder **Helling** als meerwaarde, om bijvoorbeeld toegang te krijgen tot Europese gelden. Hoorn en ook het Pact voor Westfriesland zijn daarvoor te klein. Wel komt de directe invloed vanuit de gemeente meer op afstand te staan. Wethouder **Helling** ziet hierbij geen andere mogelijkheid, nu dergelijke investeringen alleen grootschalig tot stand kunnen komen. Uiteraard worden de raden meegenomen en is er een rapportageverplichting via de aandeelhouders. Voor Hoorn als centrumgemeente ziet de wethouder hier een verantwoordelijkheid (zoals ook Alkmaar en Den Helder) om volledig in te stappen. Naar verwachting zullen 8 gemeenten volledig instappen en 7 gemeenten een solidariteitsbijdrage storten.

Eerder heeft er een informatiesessie plaatsgevonden over de ROM (*noot griffie: een lokale informatieve sessie op 15 april 2021 en een regionale bijeenkomst (webinar) op 21 april 2021*). Wethouder **Helling** beluistert tijdens de commissievergadering een behoefte aan aanvullende informatie. In overleg met de griffie zal hierin worden voorzien.

Conclusie
Tijdens de vergadering blijkt dat er nog teveel vragen en onduidelijkheden bestaan bij de commissieleden. Op aangeven van fractie **CDAHoorn** wordt besloten de raad te adviseren het raadsvoorstel in september van de agenda te halen. Dit geeft wethouder **Helling** ruimte een informatieve sessie te organiseren voorafgaand aan de raadsvergadering van 26 oktober 2021.

Toezeggingen

Wethouder **Helling** zegt toe een totaal overzicht naar de raads- en commissieleden te sturen over hoe de overige 88% inspraak (naast de 12% van Noord Holland Noord) in de ROM is samengesteld.

Arnica Gortzak, voorzitter

Judith van Kwawegen, commissiegriffier